

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea insolvenței nr. 149/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 663) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) În cazul înaintării unei cereri de strămutare, care urmează a fi soluționată de către instanța ierarhic superioară, acestea i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care se referă la soluționarea cererii de strămutare. Examinarea cererii de strămutare nu va afecta continuitatea ședinței de judecată, însă pînă la soluționarea cererii de strămutare se amîna pledoariile.”.

2. La articolul 8 alineatul (4), după cuvintele „se trimit,” se completează cu textul „în termen de 5 zile”.

3. La articolul 21 alineatul (6), textul „20 de zile” se substituie cu textul „5 zile”, iar textul „cu citarea debitorului” se exclude.

4. La articolul 23 alineatul (3), textul „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” se exclude.

5. Articolul 32 alineatul (2) se expune în următoarea redacție:

„(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au executat obligația prevăzută la art. 14.”.

6. Articolul 50 alineatul (5) se expune în următoarea redacție:

„(5) În cazul în care debitorul este terț garant gajist/ipotecar, iar obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolvență, creditorul gajist va putea exercita doar drepturile creditorului garantat prevăzute la art. 81, 130–132, 184 și 193 de a continua urmărirea bunurilor grevate cu garanții. Orice referire în articolele 81, 130–132, 184 și 193 la creditorii garantați include și creditorii gajști la care face referire prezentul alineat.”.

7. La articolul 56 alineatul (1), după textul „prezența creditorilor,” se completează cu textul „prin mijloace electronice,”.

8. Articolul 59 alineatul (1) se expune în următoarea redacție:

„(1) Hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolvabilitate pentru încălcări de procedură, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a reprezentantului debitorului sau a creditorilor. Creditorii pot cere anularea hotărârii în cazul în care:”.

9. La articolul 60 alineatul (13), după textul „Încheierea de destituire” se completează cu textul „emisă din oficiu”.

10. Articolul 62 alineatul (9) se expune în următoarea redacție:

„(9) „Orice creditor, reprezentantul debitorului sau administratorul insolvabilității/lichidatorul poate contesta în instanța de insolvabilitate hotărârea comitetului creditorilor în termen de 5 zile de la data în care a luat cunoștință de procesul-verbal al ședinței comitetului creditorilor.”.

11. La articolul 65 alineatul (1), textul „Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.” se exclude.

12. Articolul 70:

la alineatul (8) după textul „prin compensare” se completează cu textul „sau prin transmitere în contul stingerii datoriei conform art. 131 alin. (10)”;

la alineatul (13) cuvântul „consemnate” se substituie cu cuvântul „indicate”.

13. Articolul 108 alineatul (5) se completează cu textul „care nu este în conflict de interese cu debitorul și/sau administratorul insolvabilității/lichidatorul.”.

14. La articolul 132 alineatul (1):

Primul enunț se expune în următoarea redacție: „Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, dar și onorariul de succes calculat conform art. 70 alin. (8), iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate.”;

După primul enunț se completează cu enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut.”.

15. Articolul 150 alineatul (6) litera c) se abrogă.

16. Articolul 190:

la alineatul (4) litera b), textul „prin reducerea garanțiilor ori” se exclude, iar cuvântul „accesorii” se substituie cu cuvântul „condiții”

la alineatul (5):

litera f) se expune în următoarea redacție: „f) modificarea sau stingerea garanțiilor reale, cu condiția acordării obligatorii, în beneficiul creditorului garantat, a unei protecții echivalente, prin constituirea unei garanții reale asupra bunurilor de o valoare similară, determinată printr-o evaluare independentă;”;

se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins: „j¹) vânzarea bunurilor grevate cu garanții, libere de garanții, caz în care garanția reală a creditorului se extinde asupra produsului vânzării, în conformitate cu articolul 681 din Codul civil;”.

17. Articolul 193 alineatul (2) se completează cu textul: „cu condiția respectării drepturilor creditorilor garantați prevăzute la art. 190 alin. (5) lit. f) și k).”.

18. Articolul 199 alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „Publicarea anunțului poate avea loc doar după emiterea tabelului definitiv consolidat al creanțelor conform art. 143 alin. (9).”.

19. La articolul 200 alineatul (1), textul „adunării de validare a creanțelor” se substituie cu textul „judecării irevocabile a tuturor contestațiilor asupra creanțelor”.

20. Articolul 201 alineatul (5) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă nu au dreptul de vot.”.

21. La articolul 247 alineatul (1), textul „membrii consiliilor de supraveghere (de observatori)” se substituie cu textul „membrii organului de supraveghere (consiliu)”.

22. La articolul 248 alineatul (1), textul „și/sau de supraveghere” se exclude.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege are drept scop asigurarea unei aplicări mai corecte și eficiente a prevederilor Legii insolvenței nr. 149/2012 și promovarea soluțiilor legale de remediere a deficiențelor identificate în procesul de implementare a legii, constatate în ultimii ani. Având în vedere acest obiectiv, proiectul de lege va soluționa vidurile legislative identificate în hotărârile Curții Constituționale, dar și vor asigura implementarea unor mecanisme menite să reducă tergiversările constatate în procedurile de insolvență și să optimizeze satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului. În sinteză, problemele identificate sunt următoarele:

- neclaritățile cu privire la cazurile în care cheltuielile aferente perioadei de observare a debitorului pot fi încasate de la membrii organelor de conducere ai acestuia;

- incertitudinea cu privire la statutul bunurilor grevate cu garanții în cadrul procedurii de restructurare și modalitatea de valorificare a acestora (de exemplu, posibilitatea de anulare a grevării și de vânzare a bunului grevat, fără o claritate cu privire la modalitatea de compensare a creditorului garantat);

- incertitudinea creată prin planul de restructurare a debitorului aprobat prin votul creditorilor ale căror creanțe au fost validate provizoriu (până la soluționarea contestațiilor) și ulterior respinse, dar și a creanțelor sub condiție suspensivă;

- imposibilitatea valorificării drepturilor asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat, altele decât dreptul de proprietate, în cadrul procedurilor de insolvență, în special la restructurarea întreprinderilor de stat și municipale;

Aceste, dar și alte disfuncționalități, au fost identificate în baza propunerilor informațiilor recepționate din partea autorităților publice, asociațiilor, inclusiv participanților la raporturile juridice de insolvență, dar și în cadrul întâlnirilor bilaterale și multilaterale cu alți participanți la raporturile juridice de insolvență (inclusiv judecători și creditori instituționali) organizate cu asistența specialiștilor Băncii Mondiale.

Totodată, a fost asigurată consultarea prealabilă a documentului analizei impactului de reglementare, cât și a versiunii inițiale a proiectului de act normativ, prin solicitarea propunerilor de la Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice, Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova, Asociația Băncilor din Moldova, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și mai multe asociații de business din Moldova.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului se referă la:

1. Reducerea termenului maxim de adoptare a hotărârii de intentare a procesului de insolvență de către instanța de judecată, de la 20 de zile la 5 zile, în cazul în care în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a lichida sau de a-și restructura activitatea.
2. Specificarea cazului, de neexecutare a obligației prevăzute de art. 14 din lege, pentru ca obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu să fie considerată obligație a membrilor organelor de conducere ale debitorului, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri sau acestea sunt insuficiente.
3. Posibilitatea desfășurării adunării creditorilor prin mijloace electronice.
4. Includerea posibilității reprezentantului debitorului de a contesta hotărârea comitetului creditorilor.
5. Specificarea privind lipsa conflictului de interese a companiei de evaluare cu debitorul, administratorul insolvenței/lichidatorul.
6. Clarificarea modalității de recuperare a cheltuielilor și onorariilor acoperite din produsul obținut din valorificarea bunurilor grevate cu garanții. Astfel, în cazul valorificării unor atare bunuri, quantumul cheltuielilor împreună cu onorariul de succes nu va depăși 10% din produsul obținut, iar onorariul fix nu va putea fi acoperit din contul acestui produs. Totodată, se clarifică cazurile în care cheltuielile aferente perioadei de observare a debitorului pot fi încasate de la membrii organelor de conducere ai acestuia, și anume doar atunci când aceștia nu își execută obligația prevăzută la art.14 din Legea insolvenței.

7. Imposibilitatea determinării printr-o evaluare personală a valorii bunurilor asupra cărora se constituie garanții, fiind necesară în acest sens o evaluare independentă.

8. Concretizarea modului în care creditorul garantat, care nu are creanțe față de debitorul insolubil, însă deține un drept de gaj asupra bunurilor din masa debitoare, poate exercita dreptul de gaj asupra acestor bunuri. Atare creditori non-creanțieri vor fi în drept să exercite dreptul de gaj doar dacă obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolabilitate, primind anumită protecție conform procedurii în caz că survine neexecutarea obligației garantate.

9. Protecția efectivă a drepturilor creditorilor garantați în cadrul procedurilor de restructurare:

- modificarea sau stingerea garanției reale va putea avea loc doar cu acordul creditorilor garantați sau cu condiția primirii de către creditorii garantați a unei protecții echivalente sub forma unei garanții reale asupra bunurilor de valoare similară; și

- debitorul va putea înstrăina bunurile grevate, libere de gaj/ipotecă, însă cu constituirea gajului în favoarea creditorului garantat asupra veniturilor obținute din vânzare, conform art. 681 Cod civil.

10. Clarificarea faptului că acceptarea planului procedurii de restructurare poate avea loc după soluționarea tuturor contestațiilor asupra creanțelor, iar creditorii ale căror creanțe sunt sub condiție suspensivă nu vor fi în drept să voteze planul de restructurare.

La elaborarea propunerilor de modificare a legii s-a ținut cont inclusiv de:

- *Ghidul legislativ privind legea insolabilității* - documentul de referință pentru reforma reglementărilor în materie de insolabilitate elaborat de Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL). Scopul declarat al acestui Ghid este de a asista statele în constituirea unui cadru juridic eficace și eficient pentru abordarea problemei dificultății financiare a debitorilor, iar intenția autorilor Ghidului este de a fi uzat în calitate de referință de către autoritățile naționale care elaborează reglementări legale noi sau le revizuiesc pe cele în vigoare.

- Cadrul de reglementare al altor state (inclusiv legislația României) sub aspect de analiză comparativă.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege nu prevede modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe portalul particip.gov.md la adresa:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12194.

Proiectul de lege va fi supus consultărilor publice și procedurii de avizare necesară conform cadrului legal.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege va fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu are scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului a fost prezentată spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 02.04.2024, fiind susținută condiționat, cu luarea în calcul a recomandărilor înaintate.

Secretar de Stat

Veronica ARPINTIN

ANALIZA IMPACTULUI
la proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Analiza impactului de reglementare	
Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012
Data:	Martie 2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția politici de dezvoltare a antreprenoriatului Direcția politici de reglementare a mediului de afaceri
Persoana responsabilă și datele de contact:	Viorica Cojuhari, tel. 022 250 606, email: viorica.cojuhari@mded.gov.md Valentina Chiper, tel. 022 250 616, email: valentina.chiper@mded.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a)	Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate
<p>În ultimii ani au fost identificate o serie de disfuncționalități care țin de implementarea dificilă a unor reglementări în materie de insolvență (e.g. cu privire la recuperarea cheltuielilor și onorariului administratorului de insolvență), pe de o parte, curențe ale practicii de aplicare a Legii insolvenței nr. 149/2012 (în continuare Legea insolvenței) (e.g. aplicarea instituției strămutării în cauzele de insolvență), pe de altă parte, de exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none">- noțiunea masei debitoare creează incertitudini cu privire la valorificarea drepturilor asupra unor bunuri în cazul debitorilor întreprinderi de stat și societăți comerciale cu capital de stat;- administratorii autorizați nu își pot recupera în anumite cazuri cheltuielile și onorariul pentru perioada provizorie;- creditorii care nu au o creanță față de debitorul insolvent însă dețin un drept de garanție asupra unui bun din masa debitoare nu își pot valorifica dreptul de garanție;- planurile de restructurare sunt aprobate de către creditorii validați provizoriu, iar ulterior creanțele acestor creditori sunt respinse, însă planul de restructurare rămâne valabil;- procedurile de insolvență a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat nu pot fi în mod corespunzător monitorizate de către reprezentanții statului. <p>La fel, prin hotărâri ale Curții Constituționale au fost atestate viduri legislative care țin de reglementarea procedurii de insolvență. Nu în ultimul rând, curențele legii și practicii au generat un anumit dezechilibru al drepturilor și intereselor legale ale diferitor participanți ai procedurilor colective, care îi descurajează să opteze pentru proceduri de restructurare, inclusiv accelerată, în favoarea procedurii falimentului.</p> <p>În aceste circumstanțe, pentru depășirea deficiențelor identificate, prin proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței (în continuare proiect de lege) se va interveni asupra problemelor menționate mai sus.</p>	
b)	Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate
Problemele identificate se rezumă la următoarele:	

- din cauza limitărilor cu privire la noțiunea de masă debitoare, în prezent drepturile (cu excepția dreptului de proprietate) asupra unor bunuri proprietate publică nu pot fi valorificate de către debitorul insolubil întru restructurarea acestuia;

- legea nu este explicită în ceea ce privește sursa, quantumul și modalitatea de recuperare a cheltuielilor și onorariului administratorului insolabilității în anumite cazuri (de exemplu, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 04.05.2022 s-a constatat omisiunea de a reglementa un mecanism pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în avans și pentru încasarea remunerației administratorului provizoriu în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului);

- există incertitudini cu privire la statutul bunurilor grevate cu garanții în cadrul procedurii de restructurare și modalitatea de valorificare a acestora (de exemplu, posibilitatea de anulare a grevării și de vânzare a bunului grevat, fără o claritate cu privire la modalitatea de compensare a creditorului garantat);

- legea nu reglementează statutul planului de restructurare a debitorului aprobat prin votul creditorilor ale căror creanțe au fost validate provizoriu (până la soluționarea contestațiilor) și ulterior respinse, dar și a creanțelor sub condiție suspensivă. În baza redacției actuale a Legii insolabilității, un atare plan rămâne în vigoare chiar dacă nu mai reflectă voința reală a creditorilor, însă nu poate fi revocat sau cumva modificat de către aceștia;

- în cadrul proceselor de insolabilitate a întreprinderilor de stat și municipale (în special la restructurare) creditorii nu pot valorifica drepturile asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat, altele decât dreptul de proprietate;

- existența lacunelor legale în vederea monitorizării procedurii de insolabilitate a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital de stat, ținând cont de prevederile Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 911/2022.

Problemele enunțate mai sus afectează în mod direct participanții la procesul de insolabilitate, aceștia fiind lezați în drepturile sale sau aflându-se în imposibilitatea exercitării acestora în mod eficient, și anume:

- drepturile creditorilor sunt lezate prin:

(i) lipsa protecției efective în cazul folosirii bunurilor grevate în procedura de restructurare, manifestată prin modificarea sau stingerea gajului fără acordarea altei garanții;

(ii) imposibilitatea modificării sau revocării planului de restructurare a debitorului aprobat prin votul creditorilor ale căror creanțe sunt sub condiție suspensivă sau validate provizoriu și ulterior respinse. În consecință, aceștia sunt ținuți de un plan care nu reflectă voința creditorilor;

(iii) limitarea dreptului de recuperare a creanțelor garantate, din moment ce o parte din mijloacele bănești obținute din vânzarea bunurilor grevate ar putea fi îndreptate spre achitarea onorariului fix, în afară de onorariul de succes;

(iv) imposibilitatea recuperării creanțelor cauzată de imposibilitatea debitorului de a valorifica drepturile (alte decât dreptul de proprietate) asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat;

- drepturile debitorilor sunt lezate prin:

(i) faptul că sunt supuși unui plan de restructurare (aprobat de creditorii cu creanțe validate provizoriu și respinse / sub condiție suspensivă) care nu reflectă voința creditorilor;

(ii) reticența creditorilor garantați de a accepta restructurarea debitorului, pentru a nu fi lezați în drepturile de valorificare a bunurilor grevate;

(iii) imposibilitatea valorificării drepturilor (altor decât dreptul de proprietate) asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat, întru recuperarea creanțelor creditorilor în ordine de faliment sau restructurare;

- administratorii autorizați sunt lezați prin:

(i) imposibilitatea recuperării cheltuielilor suportate în perioada provizorie, dar și a onorariului sporit;

(ii) incertitudinea în ceea ce privește dreptul de încasare a onorariului fix din contul mijloacelor bănești obținute în urma valorificării bunurilor grevate.

În consecință, apariția numeroaselor litigii în acest sens determină antrenarea, în mod subsecvent, a instanțelor de judecată competente să soluționeze aceste litigii, prin creșterea volumului de lucru și, astfel, a resurselor necesare pentru soluționarea acestora.

La apariția problemelor enunțate au contribuit:

- debitorii cu rea-credință care aplică în mod incorect instituția restructurării, propunând proiecte de planuri care nu asigură o protecție efectivă a creditorilor garantați ale căror bunuri grevate sunt utilizate în procesul de restructurare; și

- creditorii de rea-credință (de obicei, afiliați cu debitorul) care nu dețin o creanță față de debitorul insolubil, însă solicită validarea pentru a putea vota (în baza validării provizorii) un plan de restructurare favorabil debitorului, chiar dacă în final creanța acestora este respinsă.

Astfel, intervenția care se intenționează a fi efectuată prin intermediul proiectului de lege de modificare se justifică prin necesitatea soluționării problemelor identificate și, respectiv, asigurarea respectării și posibilității exercitării în mod eficient a drepturilor participanților la procesul de insolabilitate.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele de bază care au dus la apariția problemelor identificate se rezumă la următoarele:

- prevederi ale Legii insolabilității care sunt depășite de timp sau sub-optimale din punct de vedere al raportului riscuri-beneficii (ex. recuperarea costurilor suportate în perioada de observație, atunci când nu sunt bunuri în patrimoniul debitorului);

- vidurile legislative existente în Legea insolabilității, identificate atât prin hotărârile Curții Constituționale, cât și în procesul de aplicare a legii (ex. cu privire la modul în care se realizează protecția creditorilor garantați în restructurare);

- aplicarea eronată a prevederilor Legii insolabilității de către participanții la procesul de insolabilitate (ex. propunerea de către debitor a unui plan de restructurare prin care nu se asigură protecția efectivă a creditorilor garantați); și

- exercitarea cu rea-credință de către participanții la procesul de insolabilitate a drepturilor, în scopul satisfacerii intereselor personale (ex. prin depunerea cererilor neîntemeiate de validare depuse în scopul obținerii validării provizorii, fapt ce ar permite votarea unui plan de restructurare favorabil debitorului), fără a ține cont de consecințele care ar putea surveni în acest caz, inclusiv votarea unui plan defavorabil creditorilor validați.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Evoluția problemelor identificate a determinat:

- imposibilitatea recuperării de către administratorii autorizați, în anumite cazuri, a cheltuielilor suportate în perioada provizorie și a onorariului fix pentru această perioadă;

- aprobarea unor planuri de restructurare care nu asigură protecția efectivă a creditorilor garantați și, în consecință, îngrădirea drepturilor acestor creditori de a-și satisface creanțele sale din contul acestor bunuri;

- aprobarea unor planuri de restructurare care nu reflectă voința tuturor creditorilor validați și, respectiv, nu asigură satisfacerea creanțelor acestor creditori, dar și salvagardarea debitorului;

- imposibilitatea restructurării debitorilor întreprinderilor de stat / municipale în lipsa unor pârghii care ar permite repornirea activității și, respectiv, recuperarea creanțelor.

Fără intervenția care se intenționează a fi făcută prin proiectul de lege, aceste probleme se pot agrava și ar putea genera litigii cu privire la:

- recuperarea cheltuielilor suportate în perioada provizorie;
- valorificarea bunurilor grevate în procedura de restructurare; și
- valabilitatea planurilor de restructurare votate de creditorii cu creanțe validate provizoriu (și respinse), și sub condiție suspensivă.

În consecință, aceste litigii ar determina reducerea eficienței procedurilor de insolvență, în special al procedurii de restructurare, și ar crește costurile procesului de insolvență sub formă de cheltuieli de judecată legale de soluționarea litigiilor și onorariu fix al administratorului insolvenței/lichidatorului până la lichidarea întârziată a debitorului.

Mai mult, carențele semnalate ale reglementării procesului de insolvență va descuraja în continuare creditorii să opteze pentru procedura de restructurare, în special restructurarea accelerată, dar și ar descuraja finanțările post-intentare a procesului.

În esență, evoluția acestor probleme nu va permite realizarea corectă și efectivă a instituției restructurării, iar scopul acesteia de salvagardare a debitorilor în dificultate financiară nu va putea fi atins.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

În prezent, raporturile analizate sunt guvernate de Legea insolvenței nr. 149/2012. Principalele carențe ale reglementărilor aferente problemelor identificate se rezumă la următoarele:

- noțiunea masei debitoare care nu permite valorificarea altor drepturi decât dreptul de proprietate asupra bunurilor proprietate publică din domeniul public și privat (art.2);
- lipsa reglementării cu privire la soluționarea unor cereri (ex. de strămutare) (art.5);
- lipsa reglementării cu privire la cazurile când nu pot fi recuperate cheltuielile aferente perioadei de observare a debitorului (art.32);
- limitarea posibilităților de contestare a hotărârilor adunării creditorilor (art.59);
- lipsa certitudinii cu privire la cheltuielile și tipurile de onorarii care pot fi acoperite din produsul obținut din valorificarea bunurilor grevate cu garanții (art.132);
- lipsa unor criterii clare de protecție efectivă a creditorilor garantați, dar și a reglementărilor cu privire la vânzarea bunurilor grevate (art.190);
- lipsa reglementării cu privire la aprobarea planului de restructurare doar după soluționarea tuturor contestațiilor asupra creanțelor (art.200);
- lipsa limitărilor cu privire la creditorii cu drept de a vota planul de restructurare (art.201).

Mai multe documente de politici au condiționat această intervenție (ex. Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 887/2023, dar și deciziile Curții Constituționale nr. 8 din 05.04.2022 și nr. 17 din 20.09.2022). Sub aspect legal, această intervenție este elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care reglementează procedura de modificare a unui act normativ.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Principalele obiective ale intervenției statului ce urmează a fi realizată prin intermediul proiectului de lege țin de eliminarea disfuncționalităților identificate în Legea insolvenței și, drept urmare, asigurarea respectării drepturilor participanților la procesul de insolvență, și

anume:

- creșterea diversității acțiunilor ce pot fi întreprinse de către debitorii întreprinderi de stat și societăți comerciale cu capital de stat în procesul de restructurare a acestora;
- recuperarea cu succes de către administratorii autorizați a cheltuielilor suportate și onorariului pentru perioada provizorie în cazurile când debitorul insolubil nu dispune de bunuri;
- certitudinea cu privire la soarta bunurilor debitorului insolubil grevate în favoarea creditorilor care nu au creanță față de acest debitor;
- echilibrarea drepturilor tuturor participanților la proces în ceea ce privește contestarea hotărârilor adunării creditorilor;
- restructurări în cadrul cărora se ține cont de drepturile creditorilor garantați asupra bunurilor din masa debitoare și li se acordă o protecție corespunzătoare;
- creșterea ratei debitorilor restructurați cu succes;
- scăderea termenului de derulare a procesului de insolabilitate și a costurilor aferente acestui proces.

Obiectivele propuse urmează a fi atinse prin implementarea următoarelor soluții:

- clarificarea modalității de recuperare a cheltuielilor și onorariului fix de către administratorii de insolabilitate în cazurile când nu există bunuri în masa debitoare sau bunurile existente nu sunt suficiente pentru satisfacerea creanțelor creditorilor;
- concretizarea modului în care creditorul garantat care nu are creanțe față de debitorul insolubil, însă deține un drept de gaj asupra bunurilor din masa debitoare, poate exercita dreptul de gaj;
- protecția efectivă a drepturilor creditorilor garanți în cadrul procedurilor de restructurare prin (i) modificarea sau stingerea garanției reale doar cu acordul creditorilor garantați sau cu condiția primirii de către aceștia a unei protecții echivalente sub forma unei garanții reale asupra bunurilor de valoare similară, (ii) posibilitatea înstrăinării bunurilor grevate libere de gaj, cu constituirea gajului în favoarea creditorului garantat asupra veniturilor obținute din vânzare;
- clarificarea categoriilor de creditori cu drept de a vota planul de restructurare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea ”a nu face nimic” echivalează cu lipsa unei intervenții din partea statului în raport cu problemele identificate. Acest fapt ar determina agravarea problemelor respective (a se vedea pct. 1. d) din prezenta analiză), iar lipsa intervenției din partea statului ar echivala cu tolerarea acestor probleme.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi ale proiectului de lege se rezumă la următoarele:

- Instituirea dreptului administratorului de insolabilitate de a recupera cheltuielile suportate și onorariul acumulat pentru perioada de observare a debitorului de la membrii organelor de conducere care nu și-au executat obligație prevăzută la art.14 din Legea insolabilității(art.32 din lege).
- Concretizarea cazurilor când creditorii garantați care nu au creanțe față de debitorul insolubil, însă deține un drept de gaj asupra bunurilor din masa debitoare, poate exercita dreptul de gaj asupra acestor bunuri, și anume doar dacă obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolabilitate (art. 50 din lege).

Această modificare va elucida că dreptul creditorilor garantați terți la o anumită protecție conform procedurii apare doar în caz că survine neexecutarea obligației garantate și, deci, nu poate fi accesată dacă debitorul obligației garantate o execută în mod corespunzător.

- Reglementarea dreptului tuturor participanților la procedura de insolvență (debitor, creditori și administrator al insolvenței) de a contesta hotărârile adunării creditorilor atât pentru încălcări de procedură, cât și pentru motive de ilegalitate (art. 59 din lege).

Această modificare înlătură îngrădirile unor participanți în dreptul de a contesta hotărârile adunării creditorilor, înlăturând deficiențele constatate prin hotărârea Curții Constituționale nr. 17/2022.

- Concretizarea protecției pe care urmează să o primească creditorii garanți (i) în caz de modificare sau stingere a garanțiilor acestora, materializată în constituirea unei garanții reale asupra bunurilor de o valoare similară, determinată printr-o evaluare independentă, și (ii) în caz de vânzare a bunurilor grevate, materializată prin constituirea gajului asupra mijloacelor bănești obținute din vânzare (art. 190 din lege).

Această modificare va împiedica afectarea drepturilor creditorilor garanți în cazul restructurării debitorilor, clarificând protecția pe care aceștia urmează să o primească, fiind respectate drepturile și interesele deopotrivă a debitorului și acestor creditori.

- Statuarea faptului că votarea planului de restructurare poate avea loc doar după soluționarea tuturor contestațiilor împotriva creanțelor (art. 200 din lege)

- Reglementarea categoriilor de creditori care nu sunt în drept să voteze planul de restructurare a debitorului, și anume: creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă (art. 201 din lege).

Aceste modificări vor asigura votarea planului de restructurare doar de către creditorii validați și, respectiv, evitarea adoptării unui plan care să nu corespundă intereselor acestor creditori.

- Posibilitatea desfășurării adunării creditorilor prin mijloace electronice.

- Includerea posibilității reprezentantului debitorului de a contesta hotărârea comitetului creditorilor.

- Specificarea privind lipsa conflictului de interese a companiei de evaluare cu debitorul, administratorul insolvenței/lichidatorul.

Modificările propuse se regăsesc în prevederile proiectului de lege de modificare a Legii insolvenței.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

La elaborarea proiectului legii de modificare au fost analizate mai multe opțiuni alternative pentru fiecare problemă, fiind selectate cele care rezultă din aplicarea coroborată a prevederilor legislației naționale, practica aplicării legii naționale și a legilor altor state din același sistem de drept, dar și cele mai bune practici internaționale (best practices) redată în Ghidul legislativ privind legea insolvenței - documentul de referință pentru reforma reglementărilor în materie de insolvență, elaborat de Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL). Scopul declarat al acestui Ghid este de a asista statele în constituirea unui cadru juridic eficace și eficient pentru abordarea problemei dificultății financiare a debitorilor, iar intenția autorilor Ghidului este ca acesta să fie utilizat în calitate de referință de către autoritățile naționale care elaborează reglementări legale noi sau le revizuiesc pe cele în vigoare.

Totodată, s-a ținut cont și de contextul social-economic al Republicii Moldova, or implementarea unor soluții alternative nu ar fi oportună la etapa actuală, de exemplu în ceea ce privește recuperarea cheltuielilor suportate în perioada provizorie, alternativ, dintr-un fond constituit din contul bugetului public sau fond mutual constituit din alocări din procedurile de insolvență anterioare (similar celui existent în legislația Română) pentru recuperarea unor atare cheltuieli. Respectiv, s-a renunțat, cel puțin la această etapă, la soluții în care impactul net de reglementare, adică beneficiile scontate, ar depăși costurile/riscurile aferente.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Chiar dacă cadrul legal al procesului de insolvență este relativ favorabil și fluid, totuși problemele descrise în prezenta analiză împiedică valorificarea plină a beneficiilor procedurii colective de recuperare a creanțelor și, în particular, a procedurii de restructurare, inclusiv accelerată. Efectele negative ale stării actuale de lucruri se manifestă prin:

- imposibilitatea recuperării de către administratorii autorizați, în anumite cazuri, a cheltuielilor suportate în perioada provizorie și a onorariului fix pentru această perioadă;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu asigură protecția efectivă a creditorilor garantați și, în consecință, îngrădirea drepturilor acestor creditori de a-și satisface creanțele sale din contul acestor bunuri;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu reflectă voința creditorilor validați și, respectiv, nu asigură satisfacerea creanțelor acestor creditori, dar și salvagardarea debitorului;
- imposibilitatea restructurării debitorilor întreprinderilor de stat / municipale în lipsa unor pârghii care ar permite repornirea activității și, respectiv, recuperarea creanțelor,
- tergiversarea procedurilor de insolvență, urmare a acțiunilor întreprinse (posibile în cadrul juridic existent) de unii debitori sau creditori de rea-credință.

Evoluția acestor efecte în viitor a fost descrisă la pct. 1.d) de mai sus.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Autorii proiectului de lege au identificat următoarele impacturi, evidențiind beneficiile și părțile implicate care ar putea fi afectate:

- costurile desfășurării afacerilor (+1): Modificările propuse prin proiectul de lege vor crea condiții de scădere a numărului de litigii aferente procedurii de insolvență și, respectiv, reducerea termenului de desfășurare a acestei proceduri. În rezultat, s-ar reduce volumul cheltuielilor suportate în legătură cu procedura de insolvență în general și acestor litigii în special;
- povara administrativă (+1): diminuarea numărului de litigii aferente procedurii de insolvență și, respectiv, reducerea termenului de desfășurare a acestei proceduri ar reduce inclusiv din povara instanțelor de judecată încărcate cu un volum mare de lucru;
- activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii (+2): modificările propuse ar determina creșterea interesului creditorilor garantați față de procedura de restructurare și, respectiv, ar contribui la salvagardarea activității mai multor debitori, în special întreprinderi mici și mijlocii;
- veniturile și cheltuielile publice (+1): scăderea numărului de litigii aferente procedurii de insolvență și, respectiv, reducerea termenului de desfășurare a acestei proceduri ar scădea și din cheltuielile publice suportate de către instanțele de judecată în legătură cu examinarea acestor procese;
- bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor (+1): salvagardarea activității debitorilor (în urma restructurărilor reușite) ar determina păstrarea locurilor de muncă și, deci, ar contribui la bunăstarea cetățenilor;
- situația social-economică în anumite regiuni (+1): salvagardarea activității debitorilor (în urma restructurărilor reușite) ar determina continuarea achitării impozitelor în bugetele locale aferente activităților desfășurate;
- situația macroeconomică (+1): salvagardarea activității debitorilor (în urma restructurărilor reușite) ar determina continuarea achitării impozitelor aferente activităților desfășurate în bugetul național;

- gradul de ocupare a forței de muncă (+1): salvagardarea activității debitorilor (în urma restructurărilor reușite) ar determina păstrarea locurilor de muncă;
- nivelul veniturilor populației (+1): salvagardarea activității debitorilor (în urma restructurărilor reușite) ar determina păstrarea locurilor de muncă și, deci, ar contribui la asigurarea veniturilor pentru populație.

Implementarea proiectului nu necesită alocarea de mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat. Prin urmare, din perspectiva costurilor opțiunea analizată prin proiectul de lege nu implică un efect negativ în sensul suportării unor cheltuieli din bugetul de stat.

Potențialele beneficii rezultate din proiectul de lege se rezumă la următoarele:

- posibilitatea de recuperare a cheltuielilor și onorariului administratorilor autorizați pentru perioada provizorie în anumite cazuri;
- certitudinea cu privire la statutul bunurilor grevate în favoarea creditorilor terți și, respectiv, cazurile când aceste bunuri pot fi valorificate de către acești creditori;
- posibilitatea tuturor participanților la proces în egală măsură de a contesta hotărârile adunării creditorilor;
- cristalizarea protecției pe care o primesc creditorii garantați în cazul restructurării debitorilor insolvari.

Prin proiectul de lege vor fi afectați pozitiv participanții la procesul de insolvaritate, și anume:

- debitorii, prin faptul posibilității valorificării drepturilor (cu excepția dreptului de proprietate) asupra bunurilor proprietate publică;
- creditorii, debitorul și administratorul de insolvaritate, prin egalarea în drepturile de contestare a hotărârilor adunării creditorilor;
- creditorii garantați, prin obținerea unei protecții efective în cazul valorificării bunurilor grevate în favoarea acestora;
- administratorii autorizați, prin instituirea posibilității recuperării cheltuielilor suportate și a onorariului pentru perioada provizorie în anumite cazuri.

Prin proiectul de lege ar putea fi afectați negativ membrii organelor de conducere ai debitorilor insolvari, prin instituirea obligației acestora de a recupera cheltuielile suportate și onorariul administratorului autorizat.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Nu au fost analizate opțiuni alternative, explicația fiind prezentată la pct. 3.c) de mai sus.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Nu au fost identificate riscuri care ar putea duce la eșecul intervenției propuse prin proiectul de lege.

În ceea ce privește gradul de conformare cu prevederile care se propun a fi introduse prin proiect, notăm că acestea reprezintă norme juridice imperative și, respectiv, sunt obligatorii pentru destinatarii indicați.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Soluțiile propuse prin proiectul de lege sunt de natură să aibă un impact net pozitiv pentru mediul de afaceri, în general, și IMM, în particular. Dincolo de fluidizarea procedurilor de

restructurare, inclusiv accelerată, soluțiile propuse ar trebui să crească motivația creditorilor, inclusiv garanți, să accepte restructurarea datoriilor și finanțările noi pentru întreprinderile în dificultate financiară, care pot fi revigorate.

CONCLUZIE:

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În lumina celor indicate în prezentul document, se va opta pentru aprobarea proiectului de lege, fapt ce ar trebui să permită soluționarea problemelor și a vidurilor legislative identificate în procesul de aplicare a Legii insolvenței.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea opțiunii recomandate va necesita modificarea doar a Legii insolvenței, fără a fi necesară modificarea legislației secundare. Nu vor fi necesare careva schimbări instituționale.

Totodată, cu ocazia elaborării proiectului de lege de modificare a fost semnalată și reținută de autori necesitatea unui studiu ex-ante dedicat identificării și promovării soluțiilor legale pentru reforma cadrului de reglementare a procedurilor preventive, în particular armonizarea cu Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența). O măsură prioritară ar trebui să fie adoptarea unui program cu privire la ”a doua șansă” pentru întreprinderile mici și mijlocii.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea implementării se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

- creșterea ratei de conformare a subiecților prevederilor legale modificate;
- creșterea numărului cazurilor de insolvență soluționate, inclusiv în baza prevederilor legale modificate;
- nivelul de satisfacție în rândul participanților la procesul de insolvență;
- nivelul de accesibilitate a procedurilor prevăzute de Legea insolvenței în redacția modificată prin legea de modificare a Legii insolvenței;
- nivelul de acces la informație aferent implementării legii de modificare.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Pentru unele dintre modificările propuse prin proiectul de lege impacturile estimate vor fi resimțite imediat, de exemplu participanții la procesul de insolvență vor fi în drept să conteste hotărârile adunării creditorilor atât pentru încălcări de procedură cât și pe motive de ilegalitate. Pentru alte modificări, acestea vor fi resimțite peste 1-3 ani, de exemplu la finalizarea cu succes a unor restructurări realizate inclusiv în baza prevederilor legale modificate.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă prin intermediul proiectului de modificare a Legii insolvenței sunt participanții la procesul de insolvență (creditorii, debitorii și administratorii autorizați) și autoritățile/instituțiile statului cu atribuții aferente domeniului insolvenței (de ex. instanțele de insolvență). Într-un context mai larg, beneficiile modificărilor operate vor fi resimțite la nivelul comunității de afaceri, în general, și va impulsiona circuitul creditului.

Suplimentar, părțile interesate față de intervenția propusă sunt acele autorități publice și organizații care într-o anumită măsură au tangență cu domeniul insolvenței (ex. care ar putea avea calitatea de participant la procesul de insolvență).

Lista autorităților publice și organizațiilor care își vor expune poziția vizavi de proiectul de lege, la etapa avizării, se va regăsi în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de consultare publică a fost publicat la 15.03.2024 pe portalul https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12194.

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza impactului de reglementare asupra proiectului a fost prezentată spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 02.04.2024, fiind susținută condiționat cu luarea în calcul de autor a recomandărilor înaintate.

Suplimentar versiunea inițială a proiectului a fost consultată prealabil cu autorități publice, instituții publice și asociații de afaceri.

Ulterior, proiectul de lege va fi consultat la etapa de avizare oficială.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate, inclusiv a societății civile și sectorului privat vor fi analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului și Analizei Impactului. În rezultatul examinării propunerilor la proiect va fi întocmit tabelul de sinteză a recomandărilor și vor fi expuse argumentele pentru neacceptarea sau acceptarea parțială a propunerilor.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+1		
povara administrativă	+1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	+1		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegera, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	+1		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		

Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	+1		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		
<p>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea "a nu face nimic", în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹⁾ și, după caz, b²⁾, privind analiza impacturilor opțiunilor.</p>			
<p>Anexe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012; 2. Nota informativă. 			

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-3915

Chișinău

9 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref. la nr. 10/1-862 din 19.03.2024

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 2 aprilie curent a examinat și a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul de lege privind modificarea Legii insolabilității nr. 149/2012.

Extrasul din Procesul-verbal nr. 13 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 2 aprilie 2024 se anexează.

**Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

(semnat electronic)

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 13
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
2 aprilie 2024

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din RM
Cristina Tîșcul	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	Direcția susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Victor Baci	-	Camera de Comerț Americană din Moldova AmCham
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	șef al Serviciului transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Angela Panciuc	-	Consultant principal Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Ghenadie Rusu	-	Șef al Direcției protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Corina Cristea	-	Șef adjunct al Direcției avizare acte normative
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția conformitate juridică, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Mariana Trandafilov, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Veaceslav Șipitca, Secretar de stat Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Doina Danilov, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorica Cojuhari, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Vasile Guștiuc, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Viorel Garaz, Secretar de stat Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dnii Oleg Chelaru și Victor Ermurachi, Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul de lege privind modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Autor: **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării**

Au luat cuvântul:

dna Viorica Cojuhari

A menționat că în ultimii ani au fost identificate o serie de probleme care țin de caracterul defectuos al unor reglementări în materie de insolvență, pe de o parte, curenți ale practicii de aplicare a Legii insolvenței nr. 149/2012 (în continuare Legea insolvenței), pe de altă parte. La fel, prin hotărâri ale Curții Constituționale au fost atestate viduri legislative care țin de reglementarea procedurii de insolvență. Nu în ultimul rând, curenții legii și practicii au generat un anumit dezechilibru al drepturilor și intereselor legale ale diferitor participanți ai procedurilor colective, care îi descurajează să opteze pentru proceduri de restructurare, inclusiv accelerată, în favoarea procedurii falimentului. În aceste circumstanțe, pentru depășirea deficiențelor identificate, prin proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței se va interveni asupra problemelor menționate.

Problemele enunțate mai sus afectează în mod direct participanții la procesul de insolvență, aceștia fiind lezați în drepturile sale sau aflându-se în imposibilitatea exercitării acestora în mod eficient, și anume: drepturile creditorilor, drepturile debitorilor, administratorii autorizați.

Evoluția problemelor identificate a determinat:

- imposibilitatea recuperării de către administratorii autorizați, în anumite cazuri, a cheltuielilor suportate în perioada provizorie și a onorariului fix pentru această perioadă;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu asigură protecția efectivă a creditorilor garantați și, în consecință, îngrădirea drepturilor acestor creditori de a-și satisface creanțele sale din contul acestor bunuri;
- aprobarea unor planuri de restructurare care nu reflectă voința tuturor creditorilor validați și, respectiv, nu asigură satisfacerea creanțelor acestor creditori, dar și salvagardarea debitorului;
- imposibilitatea restructurării debitorilor întreprinderilor de stat / municipale în lipsa unor pârghii care ar permite repornirea activității și, respectiv, recuperarea creanțelor.

Fără intervenția care se intenționează a fi făcută prin proiectul de lege, aceste probleme se pot agrava și ar putea genera litigii cu privire la: - recuperarea cheltuielilor suportate în perioada provizorie; - valorificarea bunurilor grevate în procedura de restructurare; și - valabilitatea planurilor de restructurare votate de creditorii cu creanțe validate provizoriu (și respinse), și sub condiție suspensivă.

Principalele obiective ale intervenției statului ce urmează a fi realizată prin intermediul proiectului de lege țin de eliminarea disfuncționalităților identificate în Legea insolvenței și, drept urmare, asigurarea respectării drepturilor participanților la procesul de insolvență, inclusiv prin:

- creșterea ratei debitorilor restructurați cu succes;
- scăderea termenului de derulare a procesului de insolvență și a costurilor aferente acestui proces.

A fost recepționată opinia expertului, relatează că este de acord cu cele recomandate și va fi ajustată analiza de impact.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Oleg Chelaru

A menționat că în opinie au fost expuse mai multe recomandări cum ar fi la **definirea problemei**, în acest compartiment, conform cerințelor Metodologiei, este necesar de identificat clar ce probleme (existente sau potențiale) sunt depistate, care probabil necesită intervenția statului. Se clarifică în detaliu situația existentă, se identifică cauzele problemelor depistate, care exact sunt părțile afectate

și în ce mod. Orice enunțuri în formă concluzivă din cadrul Definirii problemei necesită să fie susținute de date, exemple, analiza și identificarea cauzelor.

La lit.a) deși autorii au inclus mai multe argumente ce probează necesitatea intervenției din partea statului se recomandă de a fi revizuit modul de expunere a problemei având în vedere că problema nu poate fi formulată ca caracterul defectuos al unor reglementări în materie de insolabilitate, ea trebuie să fie formulată ca descrierea situației sau circumstanțelor existente azi care deranjează și care nu poate fi tolerate în continuare adică ce anume nu e bine astăzi în lipsa reglementării, lipsei legislației armonizate, procedurilor, criteriilor, prezența reglementării "proaste" sau lipsa ajustării, încurajării unor situații, mecanisme existente.

Astfel, ca exemplu se recomandă de expus problemele astfel: Problema nr.1: Nivel înalt de dezechilibru al drepturilor și intereselor legale ale diferitor participanți ai procedurilor colective, care îi descurajează să opteze pentru proceduri de restructurare, inclusiv accelerată, în favoarea procedurii falimentului. Problema nr.2...ș.a.m.d iar la litera b) aceste probleme (Descrierea Problemei nr.1,2,3..) se descriu cu justificarea necesității schimbării situației curente și/sau viitoare, în baza dovezilor și datelor ale căror surse sânt indicate. Este necesar de a fi o legătură coerentă dintre cele expuse la lit.a) și descrise la lit.b), adică la litera b) urmează a fi descrise exact problemele identificate concis la lit.a).

La **stabilirea obiectivelor**, este salutar că în acest compartiment autorii stabilesc câteva obiective, însă, sunt formulate mai mult ca acțiuni care urmează a fi întreprinse sau soluțiile din proiect. Cum este menționat supra soluțiile care se conțin în proiect se descriu în Cap. 3 - descrierea opțiunii recomandate. La stabilirea obiectivelor trebuie de dat răspuns spre ce se tinde sau unde se dorește să se ajungă prin promovarea acestor soluții. Potrivit Metodologiei obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp.

Analiza impactului opțiunilor, la lit.b/1 autorii identifică și descriu succint impacturile din anexa la analiza de impact. Totodată conform Metodologiei AIR în această secțiune pentru fiecare opțiune analizată, se descriu principalele costuri și beneficii potențiale, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea. Costurile și beneficiile se descriu ca efecte adiționale în comparație cu situația din opțiunea „a nu face nimic”. Se identifică întregul spectru de efecte negative și pozitive ale stării actuale de fapt și de drept, în baza prezentelor rigori de analiză. Descrierea va include un spectru cât mai larg de costuri și beneficii confirmate prin dovezi și presupuneri argumentate. **Costurile și beneficiile** se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ.

În partea ce ține de **consultările publice** la lit.c) nu sunt expuse poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Concluzii: *analiza prezentată corespunde parțial cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Se recomandă susținerea analizei în cauză cu condiția ajustării și perfecționării documentului în conformitate cu recomandările expuse.*

dl Valeriu Cernei expert

A relatat că recomandările expuse în opinie au fost examinate și deja se lucrează asupra modificărilor la analiza de impact.

S-a decis: *analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (12 - se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 1 – se susține).*

TABEL COMPARATIV
la proiectul Legii pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Nr.	Numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare	Modificările propuse în proiectul de lege	Prevederile legii după modificare și adoptare
1	Articolul 5. Competența instanței de judecată	Articolul 5 se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) În cazul înaintării unei cereri de strămutare, care urmează a fi soluționată de către instanța ierarhic superioară, acesteia i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care se referă la soluționarea cererii de strămutare. Examinarea cererii de strămutare nu va afecta continuitatea ședinței de judecată, însă pînă la soluționarea cererii de strămutare se amână pledoariile.”	Articolul 5. Competența instanței de judecată (10) În cazul înaintării unei cereri de strămutare, care urmează a fi soluționată de către instanța ierarhic superioară, acesteia i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care se referă la soluționarea cererii de strămutare. Examinarea cererii de strămutare nu va afecta continuitatea ședinței de judecată, însă pînă la soluționarea cererii de strămutare se amână pledoariile.
2	Articolul 8. Contestarea hotărârilor și a încheierilor instanței de insolvență (4) În vederea soluționării apelului sau a recursului, instanței superioare i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.	La articolul 8 alineatul (4) după cuvintele „se trimit,” se completează cu textul „în termen de 5 zile”.	Articolul 8. Contestarea hotărârilor și a încheierilor instanței de insolvență (4) În vederea soluționării apelului sau a recursului, instanței superioare i se trimit, în termen de 5 zile, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.
3	Articolul 21. Admiterea cererii introductive spre examinare (6) Dacă în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a lichida sau de a-și restructura activitatea, instanța de judecată adoptă, în cel mult 20 de zile lucrătoare, cu citarea debitorului, o hotărâre de intentare a procesului de insolvență fără drept de apel, obligând-l, în	La articolul 21 alineatul (6) textul „20 de zile” se substituie cu textul „5 zile”, iar textul „cu citarea debitorului” se exclude.	Articolul 21. Admiterea cererii introductive spre examinare (6) Dacă în cererea introductivă debitorul declară că se află în stare de insolvență și își exprimă intenția de a lichida sau de a-și restructura activitatea, instanța de judecată adoptă, în cel mult 5 zile lucrătoare, o hotărâre de intentare a procesului de insolvență fără drept de apel, obligând-l, în cazul exprimării

	cazul exprimării intenției de a-și restructura activitatea, să prezinte un plan al procedurii de restructurare. În acest caz, prevederile art. 23–29 nu se aplică.		intenției de a-și restructura activitatea, să prezinte un plan al procedurii de restructurare. În acest caz, prevederile art. 23–29 nu se aplică.
4	Articolul 23 Perioada de observație (3) Actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile menționate la alin. (2) vor putea fi autorizate și/sau efectuate de administratorul provizoriu numai cu aprobarea prealabilă a instanței de insolvență, care se va expune în acest sens printr-o încheiere motivată emisă în cel mult 5 zile de la data primirii cererii de aprobare, care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi.	La Articolul 23 alineatul (3) textul „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” se exclude.	Articolul 23 Perioada de observație (3) Actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile menționate la alin. (2) vor putea fi autorizate și/sau efectuate de administratorul provizoriu numai cu aprobarea prealabilă a instanței de insolvență, care se va expune în acest sens printr-o încheiere motivată emisă în cel mult 5 zile de la data primirii cererii de aprobare.
5	Articolul 32. Repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului (2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.	Articolul 32 alineatul (2) se expune în următoarea redacție: „(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au executat obligația prevăzută la art. 14.”.	Articolul 32. Repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului (2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au executat obligațiile prevăzute la art. 14.

6	<p>Articolul 50. Creditorii garantați (5) În cazul în care debitorul este terț garant gajist/ipotecar, creditorul gajist va putea exercita doar drepturile creditorului garantat prevăzute la art. 81, 130–132 și 184 de a continua urmărirea bunurilor grevate cu garanții. Orice referire în articolele 81, 130–132 și 184 la creditorii garantați include și creditorii gajiști la care face referire prezentul alineat.</p>	<p>Articolul 50 alineatul (5) se expune în următoarea redacție: „(5) În cazul în care debitorul este terț garant gajist/ipotecar, iar obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolvență, creditorul gajist va putea exercita doar drepturile creditorului garantat prevăzute la art. 81, 130–132, 184 și 193 de a continua urmărirea bunurilor grevate cu garanții. Orice referire în articolele 81, 130–132, 184 și 193 la creditorii garantați include și creditorii gajiști la care face referire prezentul alineat.”.</p>	<p>Articolul 50. Creditorii garantați (5) În cazul în care debitorul este terț garant gajist/ipotecar, iar obligația garantată este exigibilă la data intentării procedurii de insolvență, creditorul gajist va putea exercita doar drepturile creditorului garantat prevăzute la art. 81, 130–132, 184 și 193 de a continua urmărirea bunurilor grevate cu garanții. Orice referire în articolele 81, 130–132, 184 și 193 la creditorii garantați include și creditorii gajiști la care face referire prezentul alineat.</p>
7	<p>Articolul 56. Desfășurarea adunării creditorilor. (1) Adunarea creditorilor se desfășoară cu prezența creditorilor, prin corespondență sau în formă mixtă. Adunarea creditorilor de raportare și ședința de validare nu pot avea loc prin corespondență.</p>	<p>La Articolul 56 alin. (1) după textul „prezența creditorilor,” se completează cu textul „prin mijloace electronice,”.</p>	<p>Articolul 56. Desfășurarea adunării creditorilor (1) Adunarea creditorilor se desfășoară cu prezența creditorilor, prin mijloace electronice, prin corespondență sau în formă mixtă. Adunarea creditorilor de raportare și ședința de validare nu pot avea loc prin corespondență.</p>
8	<p>Articolul 59. Anularea hotărârii adunării creditorilor. (1) Hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolvență pentru încălcări de procedură, la cererea administratorului insolvenței/ lichidatorului sau a reprezentantului debitorului, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea creditorilor care: a) au votat împotriva hotărârii, faptul fiind consemnat în procesul-verbal al adunării; b) nu au fost admiși la adunare fără temei legal sau nu au fost înștiințați în modul stabilit de</p>	<p>Articolul 59 alineatul (1) se expune în următoarea redacție: „(1) Hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolvență pentru încălcări de procedură, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, a reprezentantului debitorului sau a creditorilor. Creditorii pot cere anularea hotărârii în cazul în care:”</p>	<p>Articolul 59. Anularea hotărârii adunării creditorilor. (1) Hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolvență pentru încălcări de procedură, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, a reprezentantului debitorului sau a creditorilor. Creditorii pot cere anularea hotărârii în cazul în care: a) au votat împotriva hotărârii, faptul fiind consemnat în procesul-verbal al adunării;</p>

	prezenta lege despre data, ora și locul adunării; c) sînt lezați în drepturi printr-o hotărîre asupra unei chestiuni care nu figura pe ordinea de zi a adunării creditorilor sau prin faptul că adunarea a avut loc fără cvorumul stabilit de lege, cu încălcarea cotelor de voturi.		b) nu au fost admiși la adunare fără temei legal sau nu au fost înștiințați în modul stabilit de prezenta lege despre data, ora și locul adunării; c) sînt lezați în drepturi printr-o hotărîre asupra unei chestiuni care nu figura pe ordinea de zi a adunării creditorilor sau prin faptul că adunarea a avut loc fără cvorumul stabilit de lege, cu încălcarea cotelor de voturi.
9	Articolul 60. Constituirea comitetului creditorilor (13) Membrul comitetului creditorilor poate fi destituit și de instanța de insolvabilitate din motive întemeiate. Încheierea judecătorească de destituire poate fi luată din oficiu sau la cererea creditorilor. Înainte de destituire, instanța de insolvabilitate audiază membrul comitetului. Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către cel destituit.	La Articolul 60 alineatul (13) după textul „Încheierea de destituire” se completează cu textul „emisă din oficiu”.	Articolul 60. Constituirea comitetului creditorilor (13) Membrul comitetului creditorilor poate fi destituit și de instanța de insolvabilitate din motive întemeiate. Încheierea judecătorească de destituire poate fi luată din oficiu sau la cererea creditorilor. Înainte de destituire, instanța de insolvabilitate audiază membrul comitetului. Încheierea de destituire emisă din oficiu poate fi atacată cu recurs de către cel destituit.
10	Articolul 62. Modul de funcționare a comitetului creditorilor și de adoptare a hotărîrilor (9) Orice creditor, administratorul insolvabilității/lichidatorul poate formula contestație împotriva hotărîrilor comitetului creditorilor la prima adunare a creditorilor, iar hotărîrea acesteia poate fi contestată în instanța de insolvabilitate în termen de 5 zile de la adoptarea ei.	Articolul 62 alineatul (9) se expune în următoarea redacție: „Orice creditor, reprezentantul debitorului sau administratorul insolvabilității/lichidatorul poate contesta în instanța de insolvabilitate hotărîrea comitetului creditorilor în termen de 5 zile de la data în care a luat cunoștință de procesul-verbal al ședinței comitetului creditorilor.”	Articolul 62. Modul de funcționare a comitetului creditorilor și de adoptare a hotărîrilor (9) Orice creditor, reprezentantul debitorului sau administratorul insolvabilității/lichidatorul poate contesta în instanța de insolvabilitate hotărîrea comitetului creditorilor în termen de 5 zile de la data în care a luat cunoștință de procesul-verbal al ședinței comitetului creditorilor.”
11	Articolul 65. Propunerea unui alt administrator (1) După desemnarea de către instanța de insolvabilitate a administratorului/lichidatorului,	La articolul 65 alineatul (1) textul „Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.” se exclude	Articolul 65. Propunerea unui alt administrator (1) După desemnarea de către instanța de insolvabilitate a administratorului/lichidatorului,

	la prima adunare a creditorilor convocată după ședința de validare, creditorii pot propune un alt administrator/lichidator. Instanța poate respinge propunerea adunării creditorilor numai dacă cel propus nu întrunește condițiile stabilite de lege. Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.		lichidatorului, la prima adunare a creditorilor convocată după ședința de validare, creditorii pot propune un alt administrator/lichidator. Instanța poate respinge propunerea adunării creditorilor numai dacă cel propus nu întrunește condițiile stabilite de lege.
12	Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor	La articolul 70:	Articolul 70. Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor
	(8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.	La alineatul (8) după textul „prin compensare” se completează cu textul „sau prin transmitere în contul stingerii datoriei conform art. 131 alin. (10)”	(8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare sau prin transmitere în contul stingerii datoriei conform art. 131 alin. (10), se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.
	(13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui	La alineatul (13) cuvântul „consemnate” se substituie cu cuvântul „indicate”	(13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului indicate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale

	<p>obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.</p>		<p>debitorului în a cărei obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.</p>
13	<p>Articolul 108. Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare (5) În inventar trebuie să fie descrise toate bunurile identificate ale debitorului și să se indice, dacă este accesibilă, valoarea contabilă a fiecărui bun la data inventarierii. Pentru determinarea valorii de piață a bunurilor, administratorul insolvenței/lichidatorul va angaja, pe cheltuiala debitorului, o întreprindere de evaluare.</p>	<p>Articolul 108 alineatul (5) se completează cu textul „care nu este în conflict de interese cu debitorul și/sau administratorul insolvenței/lichidatorul.”</p>	<p>Articolul 108. Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare (5) În inventar trebuie să fie descrise toate bunurile identificate ale debitorului și să se indice, dacă este accesibilă, valoarea contabilă a fiecărui bun la data inventarierii. Pentru determinarea valorii de piață a bunurilor, administratorul insolvenței/lichidatorul va angaja, pe cheltuiala debitorului, o întreprindere de evaluare care nu este în conflict de interese cu debitorul și/sau administratorul insolvenței/lichidatorul.</p>
14	<p>Articolul 132. Distribuirea produsului obținut în masa debitoare (1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, iar din rest se acoperă neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma acelui impozit.</p>	<p>Articolul 132, la alineatul (1) primul enunț se expune în următoarea redacție: „Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, dar și onorariul de succes calculat conform art.70 alin.(8), iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate.” După primul enunț se completează cu enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul</p>	<p>Articolul 132 Distribuirea produsului obținut în masa debitoare (1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, dar și onorariul de succes calculat conform art.70 alin.(8), iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate. Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu</p>

		obținut.”	prevederile Codului fiscal, a unui impozit, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma acelui impozit.
15	<p>Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor</p> <p>(6) Distribuția masei debitoare pe perioada derulării procedurii se consideră ca intermediară, iar la încetarea procedurii, distribuția este finală. La distribuția intermediară se vor lua în considerare pentru rezervare următoarele sume:</p> <p>a) proporționale, datorate creanțelor contestate sau admise provizoriu;</p> <p>b) proporționale cu creanțele care nu au fost acoperite în întregime din valorificarea bunurilor grevate cu garanții;</p> <p>c) proporționale, datorate creditorilor ale căror creanțe sînt supuse unei condiții suspensive care nu s-a realizat încă;</p> <p>d) proporționale, datorate proprietarilor de titluri la ordin sau la purtător și care au originalele titlurilor, dar nu le-au prezentat;</p> <p>e) destinate să acopere cheltuielile viitoare ale masei.</p>	Articolul 150 alineatul (6) litera c) se abrogă.	<p>Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor</p> <p>(6) Distribuția masei debitoare pe perioada derulării procedurii se consideră ca intermediară, iar la încetarea procedurii, distribuția este finală. La distribuția intermediară se vor lua în considerare pentru rezervare următoarele sume:</p> <p>a) proporționale, datorate creanțelor contestate sau admise provizoriu;</p> <p>b) proporționale cu creanțele care nu au fost acoperite în întregime din valorificarea bunurilor grevate cu garanții;</p> <p>d) proporționale, datorate proprietarilor de titluri la ordin sau la purtător și care au originalele titlurilor, dar nu le-au prezentat;</p> <p>e) destinate să acopere cheltuielile viitoare ale masei.</p>
16	<p>Articolul 190. Conținutul planului procedurii de restructurare</p> <p>(4) Planul procedurii de restructurare va prevedea în mod expres:</p> <p>a) clasele de creditori ale căror creanțe nu vor fi defavorizate prin plan, în sensul prezentei legi;</p> <p>b) tratamentul claselor de creditori ale căror creanțe sînt defavorizate prin reducerea cuantumului lor sau prin reducerea garanțiilor ori a altor accesorii, cum ar fi reeșalonarea plăților în</p>	<p>La articolul 190:</p> <p>la alineatul (4) la litera b) textul „prin reducerea garanțiilor ori” se exclude, iar cuvântul „accesorii” se substituie cu cuvântul „condiții”:</p>	<p>Articolul 190. Conținutul planului procedurii de restructurare</p> <p>(4) Planul procedurii de restructurare va prevedea în mod expres:</p> <p>a) clasele de creditori ale căror creanțe nu vor fi defavorizate prin plan, în sensul prezentei legi;</p> <p>b) tratamentul claselor de creditori ale căror creanțe sînt defavorizate prin reducerea cuantumului lor sau a altor condiții, cum ar fi</p>

	defavoarea creditorului, dacă și în ce măsură debitorul, membrii grupului de interes economic, asociații din societățile în nume colectiv și asociații comanditați din societățile în comandită vor fi exonerati de răspundere; c) despăgubirile ce urmează a fi oferite titularilor tuturor claselor de creditori, în comparație cu valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuție, în caz de faliment, care se va calcula la data propunerii planului.		reeșalonarea plăților în defavoarea creditorului, dacă și în ce măsură debitorul, membrii grupului de interes economic, asociații din societățile în nume colectiv și asociații comanditați din societățile în comandită vor fi exonerati de răspundere; c) despăgubirile ce urmează a fi oferite titularilor tuturor claselor de creditori, în comparație cu valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuție, în caz de faliment, care se va calcula la data propunerii planului.
	Alineatul 5	La alienatul (5)	Alineatul (5)
.	(5) Planul procedurii de restructurare va specifica măsurile adecvate pentru punerea sa în aplicare, cum ar fi: ... f) modificarea sau stingerea garanțiilor reale, împreună cu acordarea obligatorie, în beneficiul creditorului garantat, a unei garanții sau protecții echivalente, precum novația obligației de garanție prin constituirea unei garanții suplimentare, reale sau personale, ori prin substituirea obiectului garanției cu un alt obiect;	litera f) se expune în următoarea redacție: „modificarea sau stingerea garanțiilor reale, cu condiția acordării obligatorii, în beneficiul creditorului garantat, a unei protecții echivalente, prin constituirea unei garanții reale asupra bunurilor de o valoare similară, determinată printr-o evaluare independentă;”	(f) modificarea sau stingerea garanțiilor reale, cu condiția acordării obligatorii, în beneficiul creditorului garantat, a unei protecții echivalente, prin constituirea unei garanții reale asupra bunurilor de o valoare similară, determinată printr-o evaluare independentă;
		Se completează cu litera j ¹⁾ cu următorul cuprins: „vânzarea bunurilor grevate cu garanții, libere de garanții, caz în care garanția reală a creditorului se extinde asupra produsului vânzării, în conformitate cu articolul 681 din Codul civil;”.	j ¹⁾ vânzarea bunurilor grevate cu garanții, libere de garanții, caz în care garanția reală a creditorului se extinde asupra produsului vânzării, în conformitate cu articolul 681 din Codul civil;
17	Articolul 193. Drepturile creditorilor garantați (2) Dacă planul procedurii de restructurare prevede o altă reglementare decât aceea de la alin.	La art. 193 alineatul (2) se completează cu textul: „cu condiția respectării drepturilor creditorilor garantați prevăzute de art. 190 alin. (5) lit. f) și k).”	Articolul 193. Drepturile creditorilor garantați (2) Dacă planul procedurii de restructurare prevede o altă reglementare decât aceea de la

	(1), creditorilor garantați trebuie să li se indice, în partea organizatorică a planului, cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, alte reglementări la care pot fi supuse acele creanțe.		alin. (1), creditorilor garantați trebuie să li se indice, în partea organizatorică a planului, cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, alte reglementări la care pot fi supuse acele creanțe, cu condiția respectării drepturilor creditorilor garantați prevăzute de art. 190 alin. (5) lit. f) și k).
18	Articolul 199. Convocarea adunării creditorilor în care se examinează și se votează planul procedurii de restructurare (1) După depunerea planului procedurii de restructurare, dar nu mai târziu de 5 zile de la data expirării termenului prevăzut pentru depunerea lui, persoana care a propus planul publică, în conformitate cu art. 6, un anunț privitor la convocarea adunării creditorilor de examinare și votare a planului.	Articolul 199 alineatul (1) se completează cu următorul enunț: „Publicarea anunțului poate avea loc doar după emiterea tabelului definitiv consolidat al creanțelor conform art.143 alin.(9).”	Articolul 199. Convocarea adunării creditorilor în care se examinează și se votează planul procedurii de restructurare (1) După depunerea planului procedurii de restructurare, dar nu mai târziu de 5 zile de la data expirării termenului prevăzut pentru depunerea lui, persoana care a propus planul publică, în conformitate cu art. 6, un anunț privitor la convocarea adunării creditorilor de examinare și votare a planului. Publicarea anunțului poate avea loc doar după emiterea tabelului definitiv consolidat al creanțelor conform art.143 alin.(9).
19	Articolul 200. Adunarea specială de votare a planului procedurii de restructurare (1) Adunarea creditorilor de examinare a planului procedurii de restructurare, de determinare a dreptului de vot al creditorilor și de votare a planului nu poate avea loc înaintea adunării de validare a creanțelor. Aceste chestiuni pot fi examinate în cadrul unei singure adunări.	Articolul 200 alineatul (1) textul „adunării de validare a creanțelor” se substituie cu textul „judecării irevocabile a tuturor contestațiilor asupra creanțelor”	Articolul 200. Adunarea specială de votare a planului procedurii de restructurare (1) Adunarea creditorilor de examinare a planului procedurii de restructurare, de determinare a dreptului de vot al creditorilor și de votare a planului nu poate avea loc înaintea judecării irevocabile a tuturor contestațiilor asupra creanțelor. Aceste chestiuni pot fi examinate în cadrul unei singure adunări.
20	Articolul 201 Dreptul de vot (5) Creditorii garantați, creditorii bugetari, creditorii chirografari și creditorii chirografari de	Articolul 201 alineatul (5) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă nu au dreptul	Articolul 201 Dreptul de vot (5) Creditorii garantați, creditorii bugetari, creditorii chirografari și creditorii chirografari

	rang inferior constituie clase distincte de creanțe, care votează separat.	de vot.”	de rang inferior constituie clase distincte de creanțe, care votează separat. Creditorii cu creanțe sub condiție suspensivă nu au dreptul de vot.
21	<p>Articolul 247. Membrii organelor de conducere ale debitorului</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.</p>	Articolul 247 alineatul (1) textul „membrii consiliilor de supraveghere (de observatori)” se substituie cu textul „membrii organului de supraveghere (consiliu)”	<p>Articolul 247. Membrii organelor de conducere ale debitorului</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliu), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.</p>
22	<p>Articolul 248 Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului</p> <p>(1) La cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:</p>	La articolul 248 alineatul (1) textul „și/sau de supraveghere” se exclude.	<p>Articolul 248 Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului</p> <p>(1) La cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:</p>

Nr. 10/1-1103 din 05.04.2024

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

În temeiul prevederilor pct. 179 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 solicităm înregistrarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012.

Cerere

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
3.	Justificarea depunerii cererii	Drept temei pentru elaborarea proiectului de lege privind modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 servește necesitatea soluționării vidurilor legislative identificate în implementarea actului normativ și eficientizarea desfășurării procedurii de insolvență.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Ministerul Justiției; 2. Ministerul Finanțelor; 3. Centrul Național Anticorupție; 4. Agenția Proprietății Publice; 5. I.P. „Agenția Servicii Publice”; 6. Serviciul Fiscal de Stat; 7. Procuratura Anticorupție.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Viorica Cojuhari, consultant principal, Direcția politici de dezvoltare a antreprenoriatului, Tel. 022 250-606; Email: viorica.cojuhari@mded.gov.md Valentina Chiper, șef interimar Direcția politici de reglementare a mediului de afaceri, Tel.022-250-616, Email: valentina.chiper@mded.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul hotărârii de Guvern – 1 filă; 2. Proiectul de lege – 3 file;

		3. Nota informativă – 4 file; 4. Analiza impactului de reglementare – 11 file; 5. Tabelul comparativ – 10 file.
8.	Data și ora depunerii cererii	<i>Semnat electronic</i>
9.	Semnătura	<i>Semnat electronic</i>

Secretar de Stat

Veronica ARPINTIN